

Fabényi Réka énektanár vall a „lehetetlen” megvalósításáról

SZERESD, AMIT CSINÁLSZ!

szerkesztette: Tóth Norbert

Idén indult útjára a Magyar Asztalos lap új rovata, a Lélekforgácsok. Célunk, hogy a faipar világa mellett egy másik közös pontot is találjunk olvasóink között: magát az embert. Miért? Munkánk, élethelyzeteink során sokszor átélhetjük az élet nehézségeit, és ilyenkor el kell ismerni, hogy a szakmaiság önmagában nem elég a boldoguláshoz. Azonban az emberi lélek szövéses rendszerében a hibák mellett ott vannak az erények is, csak fel kell őket ismerni. Ők e rovat főszereplői, melyekkel tényleg valódi megoldásokat tudunk találni a nehéz élethelyzetekben.

Fabényi Réka zenetanárként halmozottan értelmi fogyatékos gyerekek közé került, ahol zenét kellett volna nekik tanítania. Ez lehetetlen. Aztán, hogy ebből a vállalásból hogyan lett a külföldön is híres Parafónia zenekar, és az ugyancsak híres, európai fesztiválokat is megjárt Csalogány kórus? A riportból ez is kiderül.

- *Hogyan kezdődött?*
- Egyik ismerősöm ajánlotta, hogy énektanárt keresnek egy

iskolába. Eldöntöttem, hogy elmegyek, de akkor még nem tudtam, hogy hová jelentkezek. Az illető csak a találkozó előtt árulta el, hogy az iskolában értelmi sérültek tanulnak. Akkor átfutott a fejemben, hogy miért jelentkeznék ide? Hiszen bárhova mehetnék... Mindenesetre elmentem. Az igazgató lekísért az iskolaudvarra, és még akkor sem tűnt fel, hogy az udvar tele

van gyerekekkel, pedig hát nyár volt. Mint kiderült, az iskolai tanulók felét a szülők hazaviszik, a másik részük pedig állami gondozottként a bentlakásos otthon keretében tanul. Ők mindannyian olyan súlyos értelmi fogyatékosok, hogy állandó felügyeletet igényelnek.

- *Nem viselte meg érzelmileg ez az egész állapot?*
- Dehogynem. Az első hetek borzasztóak voltak. Nem lévén gyógypedagógus, én még korábban nem láttam közelről ilyen sérült gyerekeket. Azt is észrevettem, hogy egyik-másik nem beszél, nem szólal meg. Bevallom, kétségbeestem – zsebemben a Kodály-módszerrel. Odamentem az igazgatóhoz – zsebemben a Kodály-módszerrel –, és kérdeztem tőle, hogy most mit csináljak? Azt mondta, hogy ha a Csiga-biga gyere ki! kezdetű dalra egyik-másik gyerek, önmaga képességeihez mérten, felteszi az ujjait a feje tetejére, nos, akkor már ennek is nagyon kell örülni.

Egyébként pedig mindegy, hogy milyen módszerrel tanít, csak szeressen énekórára járni, és szeressen énekelni!

Így indultam el. Azokkal a gyerekekkel, akik sokszor nemhogy írni-olvasni nem tudnak, vagy nehezen tanultak meg, de még csak nem is beszélnek. Úgyhogy zongoráztam, gitároztam, fúvolyáztam nekik, és mit mondjak, ezek a gyerekek csüngtek rajtam

TUDNI MERÉSZEKET ÁLMODNI!

- *Immár 22 éve van ebben az iskolában. Azóta létrehozott egy kórust és egy zenekart is. Hogyan tudta azt elérni, hogy ezek a különböző szinteken sérült gyerekek együtt énekeljenek, zenéljenek, fesztiválokra lépjenek fel?*
- Ez sok év munkája, de közben rájöttem valami másra is. Valójában mindegy, mit adok elő, ha azt sok érdekességgel vegyítve mutatom be, tanulságos fog lenni nekik. Például ha kellett, azt mondtam: „Tedd fel azt a hangot a polcra, mert most nincs ott, és aztán ügyelj ám rá, hogy ott is maradjon, nehogy leessen!” Mindezeket megértették, és meg is csinálták. Volt, aki éveken keresztül sem szólalt, a hangját sem hallot-

tam még – egyszer csak elkezdett énekelni. A zene nagyban hozzájárult ahhoz, hogy megnyissa a lelküket. Megalakítottuk a Parafónia zenekart, amellyel számos európai országban is felléptünk. Illetve létrejött a kórusunk is, Csalogány néven, amivel szintén sok helyre hívtak minket, és volt, hogy zenei szakemberek tapsoltak nekünk – állva.

- *Azért most elgondolkodtam: ezeknek a gyerekeknek legalább a fele felügyeletre szoruló állami gondozott. Aztán az iskolában ilyen igazgatót, ilyen tanárokat kap, rendszeresen külföldre jár fellépni, állva tapsolnak neki, majd az iskola végeztével, állami gondozottként, egy másik intézményben fogja végezni: ott éli le hátralévő kis életét. Majd-hogynem felesleges volt minden erőfeszítés...*
- Édesanyám pont ezt kérdezte egyszer tőlem: „Mit csinálsz a lelkükkel?” Azt tudtam csak neki válaszolni, hogy amíg nálam vannak, az én feladatam az, hogy adjak. A többit nem tudom...
- *Nem fáradt bele?*
- Amikor olyan csoportot kapok, akik semmit sem reagálnak, és aznap 6–8 órán keresztül csak én énekelek és zenélek, akkor

azért belefáradok egy kicsit. De ha jön a kórusom, és visszaadják mindazt, amit valaha tanítottam nekik, akkor azt mondom: megéri.

- *Maga mindig ilyen derűs és türelmes...?*
- Az a helyzet, hogy szigorú vagyok, nem is lehet másképp. Ha fellépésünk van, előtte mindig elmondom nekik: „Ti művészek vagytok, nem iskolások! A nézők most mindvégig hallgatni és figyelni fognak bennünket, és ennek megfelelően kell viselkedni!” És ők ezt be is tartják! Egyszer Sir Roger Moore előtt játszottunk a kórusral, a UNICEF 60 éves évfordulója alkalmából, a Hilton Szállóban. Vendégek a felső tízezerből, s nekik kellett vacsora közben műsort adni. Kissé zajongtak, mikor elkezdttük. A második számnál már figyeltek. A harmadik szám után döbbent csend következett, majd felállt Roger Moore és kisvártatva mindenki állva tapsolt, amíg ki nem vonultunk a teremből.

A riport teljes terjedelmében a Kossuth rádió Arcvonalak című műsorában hangzott el, 2018. július 10-én. ■

Képek

<http://10kerkult.hu>
www.mavzenekar.hu